

**אלפי ערבים ישראלים חיים ועובדים
בחברה היהודים - כשנאלצים להתחזות
כיהודים ולהשתמש בשמות בדויים**

החיים הכפולים

של מוחמד (שם בדוי)

הוא מספר: „אני שומע ויכוחים של הנוסעים על בעיות פוליטיות, בעיקר אחרי ששומעים חדשות. כשאני שומע כיצד משמיצים את הערבים בני-עמי, ואומרים דברים כמו, צריך להרוג את כולם! אני מתקפל במושב ואיני מגיב. לפעמים מתפתחת שיחה ביני ובין נוסע, ואני מודה בשם שמואליק. גם את ה' מבטא הערבי שלי אני משתדל להסתיר, כדי שלא יזהו אותי. כששואלים אותי מאיפה אני, אני תמיד עונה, מסתור, תיקוה! אני פוחד משאלות שלא אוכל לענות עליהן, כך שאני תמיד במצב הכן. הפחד הגדול ביותר שלי, הוא לפגוש מישהו שמכיר אותי כערבי, ושיקרא לי בשמי האמיתי. כשאני במיפגש עם שור, וישנם נוסעים באוטו, אני מתחנן לפניו שיעזוב אותי מהר, לפני שיגלו הנוסעים מי אני.“

המיקרה הקשה ביותר אירע לאיסמאעיל-שמואליק ביום שבו נפגעה בתו, הרבולה לגיתוח והיתה זקוקה בדחיפות למנת דם. „באותו ערב“, אומר איסמאעיל, „סיפרתי לנוסע שאני מסיע אותו ערבי-ערב ל' ירושלים, שבת זקוקה למנת דם. הוא התנדב מייד לתרום את המנה הדרושה, ולי לא היה צורך לדחות אותו. הרי הוא חשב אותי ליהודי. האיש הזה ידוע ב' דיעותיו הימניות ובשיגאתו הגדולה לעם הערבי. בלתי-ברירה הסכמתי. למחרת

למועדון-לילה בתל-אביב. הם הזמינו לעצמם משקאות, שיחתו ביניהם מעט, רקדו עם בחורות. לפתע ניגש אליהם צעיר מבאי המועדון, ופנה בקול רם ל' אחד מהם. שהסב אל השולחן: „אני מכיר אותך, אתה עבדול, ערבי מלוכלך. איך אתה מעז להיכנס למועדון של יהודים?“ עד מהרה התקרבה חבורה אחרת של צעירים, והחלה להכות את הצעירים הערביים עד זוב דם. שולחנות התעופפו ב' אוויר, ונגרם הרס במועדון. הערבים הושלכו לרחוב כשהם מחוסרי-הכרה, נאס' פו לאחר מכן על-ידי המיטרה.

מחזה כזה אינו נדיר במקומות בילוי בתל-אביב. ההתנכלות לצעירים ערביים מאלצת אותם להשתמש בשמות עבריים בדויים ולהתחזות ליהודים לכל דבר. גם במקומות העבודה בעיר הם נזהרים ו' מסתירים את זהותם, על מנת שיוכלו להמשיך לעבוד מבלי שיתנכלו להם או יפטרם אותם.

איסמאעיל הוא ערביי-ישראלי, הגר ב' אחד הכפרים הערביים ועובד לפרנסתו בנהג מונית בתל-אביב. בכפר הערבי אין, לדבריו, די עבודה במקצועו. את לוחית הזהויתו שהוא חייב לתלות בתוך המונית, אין הוא תולה לעולם. שמא יימצאו נוסעים שלא ירצו לעלות למר' נית, או ירדו ממנה לאחר שיגלו זהותו.

יוסי - הוא יוסוף
עובד כמלצר יהודי באחד מבתי-המלון בארץ, מגיש אוכל לאורחות המלון. למטה: ב' מיטבח, מאכיל יוסוף את ילדיו על הריצפה. „אנחנו אוהבים לאכול בצורה טבעית.“

נסענו לבית-החולים. „את בתי לא הבאתי עמי, כי פחדתי שתפספס ותסגיר את זהותנו האמיתית. כששאלה אותי האחות לשמי, אמרתי שמואל ששון. את שם בתי שהוא ראג'יה החלפתי לרחל. רק כשהלך המתנדב, פניתי לאחות אחרת וביקשתי שיתקנו את השם, כי, נדמה לי שהאחות הקודמת לא שמעה טוב.“

לשחד

שוטרים

ל' יוסוף, הקורא לעצמו יוסי, עובד כמלצר ראשי באחד מבתי-המלון ה' מפוארים בתל-אביב. הוא מכונה בשם העברי יוסי, לפי בקשת מעבידו, שביקש ממנו להחליף את זהותו. מזה תריסר שנים הוא עובד תחת שם עברי. „התקבלתי לעבודה אחרי מילחמת ששת-הימים“, הוא מספר, „האווירה היתה אז נגד הערבים בכלל, ובעל בית-המלון חשב שמוטב שאסתיר את זהותי ואתחזה ליהודי. במיטרה ידעו שאני ערבי. היו מסרידים אותי, כל לילה בשלוש לפנות-בוקר היו מעירים אותי מהשינה, כדי לבדוק תעודות, והיו עוקבים אחרי לכל מקום שהלכתי. המצב הזה נמשך שלוש שנים, עד שנאלצתי לשחד את השוטרים בסנדוויצ'ים. ואו, לאט לאט, הניחו לי.“

„כשקוראים לי מקצה חדר-האוכל בשם יוסי, אני מרגיש הפוך. אני לא אוהב את השם הזה“, אומר יוסוף, הנאלץ להסתיר את זהותו. הרעיון לקרוא לו בשם עברי, היה של המעביד.

שהמלצר המגיש להם

האלופים אינם יודעים

את הארוחה במלון הוא הערבי יוסוף, המתחזה ליהודי בשם יוסי.